

Kompanik Zsófia Óvoda és Bölcsőde
8330 Sümeg Rendeki utca 1.
Arany J. utca 2/1

BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAM

Sümeg, 2021.augusztus 31.

Készítette:

Papp Lászlóné
intézményvezető

Tartalomjegyzék

A bölcsőde adatai.....	4
A bölcsődei ellátás törvényi háttere.....	4
A bölcsőde bemutatása	5
Az ellátandó terület és az ellátandó célcsoport jellemzői.....	5
A bölcsőde definíciója, funkciói:.....	6
Alapellátáson túli szolgáltatások	7
Tárgyi feltételek.....	7
Személyi feltételek.....	8
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái.....	9
A bölcsőde működésének jellemzői	10
Az ellátás igénybevételének módja	10
A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	10
Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme.....	10
A bölcsődei gondozás – nevelés alapelvei, feladatai	12
Alapelvek	12
A család rendszerszemléletű megközelítése	12
A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása	12
A családi nevelés elsődleges tisztelete	12
A kisgyermeki személyiség tisztelete	12
A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	13
A biztonság és stabilitás megteremtése	13
Fokozatosság megvalósítása	13
Egyéni bánásmód érvényesítése.....	13
Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.....	14
A gyermeki kompetencia készítés támogatása	14
A bölcsődei nevelés feladatai	14
A bölcsőde szakmai céljai	15
A család és bölcsőde kapcsolatának erősítése	15
Az egészséges életmódra nevelés	16
Céljaink megvalósításához kapcsolódó rendszeres programjaink évszakonként.....	18
Ősz	18
Tél	18

Tavaszz.....	18
Nyár.....	19
A célok megvalósításának mérése, ellenőrzése.....	19
Az intézmény kapcsolatrendszere	19
Mellékletek	22

MOTTÓNK:

„ENGEDD, HOGY MAGAM CSINÁLHASSAM”

„Arra taníts, hogy önálló lehessen, hogy büszke lehessen magamra! Hogy elgondolkozzam rajta, hogy képessé váljak rá, hogy eldönthessem, hogy véghez vigyem. Én magam! Mert ez az út vezet el a gyermeki lét végső céljához, a boldog felnőttiséghez.”

Maria Montessori

A bölcsőde adatai:

A bölcsőde neve: **Kompanik Zsófia Óvoda és Bölcsőde**

A bölcsőde elérhetőségei:

Székhely: 8330 Sümeg Rendeki utca 1

Telephely: Arany János utca 2/1

Tel: 87/550-207, 550-208

E-mail: kompanikovi@gmail.com

Honlap: kompanikovi.hu

Az intézmény vezetője: Papp Lászlóné

Óvodatitkár: Bakosné Balogh Ildikó

Bölcsőde szakmai vezetője: Baráth Bettina

Férőhelyszám/csoportszám: 24/2

A bölcsőde fenntartója, elérhetősége:

SÜMEG VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

8330 Sümeg, Béke tér 7.

E-mail: sumegph@sumeg.hu

Telefonközpont: (87) 550-750

Fax: (87) 352-578

Titkárság: (87) 550-760

A bölcsődei ellátás törvényi háttere

- 1948. december 10-én elfogadott ENSZ Emberi jogok egyetemes nyilatkozata
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük

biztosításáról

- 18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 7/2010. (II. 19.) SZMM utasítás a Bölcsődék Napja megünnepléséről
- 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet a gyermekjátékok biztonságáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti gyermekvédelmi
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról

A bölcsőde bemutatása

Az ellátandó terület és az ellátandó célcsoport jellemzői

Bölcsődénk Sümeg Város Önkormányzata által működtetett, a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézménye.

Sümeg több mint 6000 ezer fős Veszprém megyei város, a Balaton-felvidéken nagyon szép és gazdag természeti kincsekkel rendelkező környezetben helyezkedik el. Intézményünk a város szívéből, a Vártól nem messze, csendes környezetben található. 2008-ban a képviselő testület az Árpád utcai épület megüresedett óvodai csoportszobájában létrehozott egy bölcsődei csoportot. Ettől az évtől működött az óvodában integrált bölcsődei csoport 12 férőhellyel. 2012-ben Sümeg Város Képviselő Testülete a 267/2012 (VII.26) határozata értelmében az óvoda az addigi két épületéből egy épületbe költözött a Rendeki utca 1. sz alá. Itt kapott helyet a bölcsőde is az óvodától elkülönített épületrésszel és udvarral. Sümeg Város Önkormányzata TOP-1.4.1-15-VE1-2016-00017 Kompanik Zsófia Óvoda és Bölcsőde fejlesztése Sümegen pályázati projekt alapján akadálymentesítést, eszközbeszerzést, az épület hőszigetelését, nyílászárók cseréjét, energetikai felújítását végezte el. A bölcsőde udvarán fa szerkezetű szilárd burkolatú terasz kialakítása történt. Sümeg Város Önkormányzata nyert a TOP-1.4.1-16-VE1-2017-00026 azonosítószámú „Bölcsőde fejlesztése Sümegen- 2. ütem” című pályázaton. A projekt keretében egy új, korszerű bölcsőde építése valósulhatott meg, amely 12

férőhelybővülést és a tornaszoba építésével újabb nevelési funkciók megfelelő színvonalú ellátását eredményezi. A projekt során az intézmény új eszközökkel is gazdagodott. Az új épület az óvoda udvarán helyezkedik el, modern építészeti megoldásokkal készült. Bejárata az Arany János utca felől, parkolóhelyek biztosításával lett kialakítva.

A bölcsőde és az óvoda módot kínál a hatékony együttműködésre, segítve az intézmények közötti gyengéd átmenetet, és a folyamatos kapcsolattartást. A gyermekek optimális fejlődése, és a családok támogatása érdekében.

Bölcsődénkbe nem csak a városból, hanem a közeli településekről is érkeznek gyermekek, ezért a családok környezetét és szociális helyzetét a sokszínűség jellemzi.

Az anyák minél korábbi munkavállalását támogató program bevezetésével tovább nőtt a bölcsődéket igénybe vevők száma.

A 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása iránti igény folyamatosan növekszik, egyre több szülő szeretné, ha gyermeke itt töltené életének ezt a legmeghatározóbb, szenzitív szakaszát.

Az elmúlt években végzett színvonalas szakmai munka során elismerték munkánkat. Központi elhelyezkedése, a modern kialakítás, tágas játszóudvara, vonzóvá teszik a leendő szülők körében.

A bölcsődei felvételt a családok többnyire a munkába való visszatérés, tanulmányaik folytatása, illetve átképzés miatt kérik. Az intézményünkre esett választásukat a pozitív vélemények, a családok felé való nyitottság, elfogadás, a barátságos környezet és személyzet, a nagymozgásokra lehetőséget adó tágas udvar, tornaterem, a biztonság és nyugalom érzésével indokolják.

Az ellátandó célcsoport: a gyermek 1 éves korától a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény , 42/A. § (1) - (3) bekezdéseiben meghatározott korig.

A bölcsőde definíciója, funkciói:

A bölcsőde a gyermekjóléti ellátás része, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekek számára /20 hetes kortól - 3 éves korig/.

Ha esetleg a gyermek a 3. életévét betöltötte, de e fizikai, vagy szellemi fejlettsége, esetleg mindkettő alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévét követő augusztus 31.-ig maradhat intézményünkben.

A kisgyermekintézményünk feladata a 3 éven aluli gyermekek nevelése - gondozása, harmonikus testi-lelki fejlődésének segítése, spontán érsük támogatása életkori és egyéni sajátosságai figyelembevételével.

Az Alapprogram szerint a bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.

Bölcsődénk mindezt olyanszemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelésünk további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A sajátos nevelési igényű gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs nevelését és gondozását is támogatjuk 6 éves korig. Bölcsődénk mindezekkel hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Bölcsődénkben az alapellátáson túl különféle szolgáltatásokkal segítjük a családokat :

Alapellátáson túli szolgáltatások

Diétás étkeztetés:

A különböző táplálékallergiától szenvedő kisgyermek számára az étkezést szállító vállalkozó által biztosított. Biztosítva ezzel a különböző ételallergiás gyermek szakszerű diétás étkeztetését, így ők is részesei lehetnek a bölcsődei ellátásnak.

Időszakos gyermekfelügyelet:

Az időszakos gyermekfelügyeletet, abban az esetben tudja az intézményünk felvállalni, amikor azt a csoportokba felvett kisgyermek létszáma lehetővé teszi.

Időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthatunk azon családok számára, akik átmeneti elfoglaltságuk idejére szeretnék gyermekeiket biztonságban, megbízható, szakszerű felügyeletre bízni. Az óradíjas szolgáltatáson túl, étkezési díj fizetésével, étkezést is tudunk biztosítani a gyermek számára.

Tárgyi feltételek

Az egyik gondozási egység az óvodával egy épületben helyezkedik el. A csoportszobához kapcsolódik gyermeköltöző, valamint 2 fürdőszoba mosdóval, zuhanyzóval és WC-vel. A bölcsőde udvarán fa szerkezetű szilárd burkolatú terasz épült. Ez lehetőséget ad esős időben, nagy melegben is a kinti játékokra. Az udvaron napernyővel felszerelt homokozó, mászóka, mobil mozgásfejlesztő játékeszközök vannak. A bölcsőde egyéb helyiségei megegyeznek az óvoda helyiségeivel (melegítőkonyha, tisztítószer raktár, stb.) A szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezik.

A 2020-ban újonnan épült gondozási egység az óvoda udvara felől is megközelíthető, zárható kapuval, az átjárás csak a munkatársaknak biztosított. A főbejárat az Arany János utca felől lett kialakítva, itt parkolóhelyek vannak, kőburkolatos előtető épült, babakocsi tároló, fogadóhelyiség, melegítőkonyha, személyzeti öltözők, irodák, csoportszoba, tornaszoba, fürdető, WC, mosdó található a gyermekbarát, barátságos színű falburkolatú épületben.

A két gondozási egységben két csoport működik, amelyeknek a Katica és a Micimackó nevet választották a kisgyermeknevelők.

Játszókertünk, teraszunk optimális feltételeket teremt a levegőzéshez, nagymozgások fejlődéséhez, illetve a környezet felfedezéséhez - megismeréséhez. A gondozási egységek udvarrésze elkülönül, biztonságos.

Minden évszakban, de különösen tavasztól késő ősziig törekszünk arra, hogy az udvari élet a szobai játék közvetlen folytatása legyen, ezért szőnyeget viszünk ki az építő-konstruáló játékoknak, illetve babáknak, babaruháknak. Matracot, asztalokat, székeket, kispadot készítünk, teret adva a pihenésnek, illetve az elmélyült alkotó tevékenységeknek, rajzolásnak, gyurmázásnak, meséskönyv nézegetésnek.

A csoportszobák derűs, barátságos, otthonos hangulatúak, igényesen berendezettek. A bútorok korszerűek, a gyermekek méretéhez, fejlettségi szintjéhez igazodnak, biztosítva ezzel a kényelmüket, komfort érzetüket.

A gyermekcsoport létszámához, életkorához igazodó, pedagógiai szempontból értékes, jó minőségű játékkészlet, és gondosan kialakított funkciósarkok várják egyéni és csoportos játéktevékenységre a gyermekeket. A játékeszközök gazdag tárháza áll a gyermekek rendelkezésére, amelyek megújítására, frissítésére nagy hangsúlyt fektetünk. Fő szempont, hogy esztétikus, figyelemfelkeltő, és változatos tevékenységre motiváló eszközök álljanak a gyermekek rendelkezésére.

A természetes alapanyagú berendezési tárgyak, eszközök, és az izléses, évszaznak megfelelő, mértéktartó díszítés fejleszti esztétikai érzéküket is.

A szoba díszítése kapcsán jellel ellátott tárolókba helyezzük el az egyéni alkotásokat, elismerésünket, megbecsülésünket kifejezve, ezáltal fenntartva a gyermekekben az alkotó kedvet, magát az alkotás örömet, amellyel személyiségfejlődésükre pozitív hatást gyakorlunk.

Személyi feltételek

Szakmai szempontból a „saját kisgyermeknevelő” rendszer kialakításával biztosítjuk, hogy minden csoport 6 gyermekének legyen egy „saját kisgyermeknevelője”. A bölcsőde teljes nyitva tartása alatt a gyermekekkel kisgyermeknevelő foglalkozik. A szükséges kisgyermeknevelői jelenlétet rugalmas munkakezdéssel oldjuk meg. A bölcsőde működését az intézményvezető irányítja, a szakmai munkát a bölcsőde szakmai vezetője koordinálja. A gyermekek gondozását 4 fő kisgyermek gondozónő látja el, (ebből 1 fő szakmai vezető). Szakembereink közül az egyik kolléga már több éves tapasztalattal rendelkezik, a másik kisgyermeknevelő 2020-ban végezte el a képzést, óvodai dajka volt több éve. 2021 szeptemberétől készen állnaka pályakezdő kolléganők szakmai fejlődésének támogatására. Aki közül az egyik főiskolai végzettségű, Ped.1-es minősítéssel rendelkező, bölcsődei kisgyermeknevelő. A másik kisgyermeknevelő még nem dolgozott bölcsődében, de

rendelkezik megfelelő végzettséggel a munkakör betöltésére.

A szakmai munkát 2 fő bölcsődei dajka segíti. Egyikük tavaly, 2020-ban végezte el a bölcsődei dajkaképzést, a másik kollégát 2021. októberétől foglalkoztatjuk, jelenleg közfoglalkoztatott, de rendelkezik óvodai dajkaképesítéssel, a bölcsődei dajka végzettséget megszerzi egy éven belül.

Professzionális, magas szintű szakmai munka csak összehangolt, jól működő team munka eredményként jöhet létre.

A kollektíva összetartozása, felelősségérzete, tisztelete a kisgyermek és egymás munkája a folyamatos és jó színvonalú ellátást szolgálja. Fontos számukra a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a családokkal való harmonikus partneri viszony, amelyek hozzájárulnak a kisgyermek személyiség fejlődésének legoptimálisabb kibontakozásához.

A bölcsődénk többéves múltja visszatekintő szakmai munkájának köszönhetően intézményünket szívesen választják a családok. A szülők bizalommal fordulnak hozzánk és bízzák ránk legféléttőbb kincseiket, őszintén nyílnak meg a kisgyermeknevelőknek, bátran beszélnek mindennapos gondjaikról, örömeikről, a családban előforduló eseményekről, a szülő-gyermek kapcsolatban jelentkező nehézségekről.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg. Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 6 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása, a helyettesítések megszervezése. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 1993. évi III. Törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési ütemterv alapján szervezzük a szakemberek részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítását. 2016. január 1-jétől pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

A magyar Bölcsődék Egyesülete által szervezett továbbképzéseken rendszeresen részt veszünk,

támogatjuk az önképzést, a szakmai kiadványok olvasását, egymás közti átadását, továbbá az intézmény szakmai könyvtárának látogatását.

A bölcsőde működésének jellemzői

Az ellátás igénybevételének módja

A bölcsőde nyitva tartásának rendjét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő utazás illetve visszautazás időtartamát, így a bölcsőde nyitvatartási ideje 10,5 óra.

A bölcsődénk munkanapokon 6:30 – 16:00 óra közt tart nyitva.

Bölcsődébe felvehető minden olyan családban nevelkedő kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A bölcsődei felvétel részletes szabályait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, mely dokumentum elérhető az intézmény mindkét épületében az irodában, ill. faliújságon és a honlapon a szülők számára. A bölcsődei felvételi jelentkezési lapot a bölcsődében, az intézményvezető adja ki, de ha a család számára megfelelő, online is letölthető az intézményi honlapról. Apontosan kitöltött, igazolásokkal ellátott, aláírt jelentkezési lapot az óvodában az intézményvezetőnek kell személyesen leadni.

Az intézmény vezetője a bölcsőde szakmai vezetőjével történt egyeztetés után írásban értesíti a szülőt a felvételi döntésről.

Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányosjogaira.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához,
- a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség estén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelembe részesüljön,

- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással -fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal, - az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban- nevelésben részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését – gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési - gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen, kapjon a kisgyermeknevelőktől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.
- az intézmény házirendjét betartsa.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatban információkhoz hozzájusson,
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni magánéletét, állampolgári érdekeit, jogait,
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen,
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg,
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje,
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét,
- teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságáiból rá háruló korrekciós funkciókat,

- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit,
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

Bölcsődénkben Érdekképviselői Fórum működik, amely a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviselését szolgálja és védik. A Fórum munkájában a szülők, a dolgozók és az önkormányzat képviselője vesz részt, szükség szerint, de legalább évente két alkalommal üléseznek. Döntést hoznak az eléjük terjesztett esetleges intézményi panaszokról, szükség szerint intézkedést kezdeményeznek az intézménynél, illetve a fenntartó önkormányzatnál.

Működésük az Érdekképviselői Fórum Működési Szabályzatában foglaltak szerint történik.

A bölcsődei gondozás – nevelés alapelvei, feladatai

A Kompanik Zsófia Óvoda és Bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását végző intézmény.

Alapelvek

A család rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszer szemlélet olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a gyermek visszatükrözi, ezáltal képet kapunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. A szakembereink az erősségeket hangsúlyozva hozzájárulhatnak a család életminőségének javításához.

A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása

Az alapelv magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló szülői bekapcsolódást, a bölcsődei életbe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

Szakmai munkánk ezért a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelőink felelősen tesznek a szakmai tudás szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért. A szervezett képzések mellett az önképzést is preferáljuk, melyhez saját szakkönyv gyűjteménnyel is rendelkezünk. Törekszünk a tudás, jó gyakorlatok megosztására is.

A biztonság és stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő beszoktatásra, és az adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére. Ennek támogatása érdekében kellő információval látjuk el a szülőket már az első találkozás, családlátogatás során ennek jelentőségéről. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” – rendszer, felmenőrendszer, csoport - és hely állandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. Nevelőmunkánkban elsődleges ezek alkalmazása.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonság érzetét. Napirendünk, ezért jól szervezett és igazodik a gyermekek fejlettségi szintjéhez, évszakokhoz is. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

Szem előtt tartjuk, hogy a fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. Ezért a kisgyermek új helyzetekhez való hozzászoktatásával, elegendő idő és megfelelő magyarázat, támogatás nyújtásával segítjük alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját,

nemzeti/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét, ill. minden új fejlődési állomás kiindulópontját magához a gyermekhez viszonyítva ítéljük meg. Fontosnak tartjuk, hogy a bölcsődénkbe járó gyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek bátorító, szeretetteljes légkörben valósulnak meg, amelyben a nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot.

A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere. Erre építve elegendő időt biztosítunk a személyes hangulatú interakciókhoz, pozitív megerősítéssel támogatjuk az önállósági törekvések kibontakozását, megerősítését.

A gyermeki kompetencia készítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Ezért biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A bölcsődei nevelés feladatai

Nevelői tevékenységünk során fontosnak tartjuk, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

A „saját gyermekrendszer” és az egyéni bánásmód biztosításával fokozottan figyelünk a gyermekek igényeire, szokásaira, jelzéseire. Fontos, hogy a kisgyermek napközbeni ellátása összhangban legyen a gyermekek szükségleteivel, ezért biztonságot adó napirenddel segítjük alkalmazkodó képességüket, önállósodási törekvéseiket, én – tudatuk fejlődését, társas kapcsolataik formálódását, kompetens viselkedésük kialakulását.

A kisgyermeknevelők kiemelt figyelemmel kísérik az esetlegesen hátránnyal érkező gyermekek bölcsődei adaptációját, szocializációját az esély egyenlőség megteremtése és megőrzése érdekében.

Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvetőkultúrhygiénés szokások kialakítására.

A rugalmas, kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakokhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit.

A családok támogatásával – annak erősségeire építve – a szülői kompetencia fejlesztésére törekszünk. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A bölcsőde szakmai céljai

Alapvető célunk megteremteni a kisgyermek érzelmi biztonságát, megismerni egyéni adottságaikat, fejlettségi szintjüket, tapasztalat szerzés lehetőségének biztosításával segíteni egyéni ritmusú, kiegyensúlyozott fejlődésüket.

Szakmai programunk a gyermekek tiszteletére, megismerésére, egyéni – saját ritmusú fejlődésük elősegítésére és a családok támogatására épül.

Szakmai céljainkat a bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramjára, a helyi adottságainkra és a családok igényeire alapozva határoztuk meg.

A család és bölcsőde kapcsolatának erősítése

Elsődleges célunk a már évek óta jól működő család – bölcsőde kapcsolatot megtartani, illetve tovább mélyíteni.

A bölcsődei nevelés - gondozás kiemelt területének tartjuk és nagyhangsúlyt fektetünk a hozzánk érkező gyermekek és az őket nevelő családok megismerésére, tájékoztatására, a velük való kapcsolat megalapozására és fenntartására. Szakmai munkánk a családi neveléssel együtt, kiegészítve azt, szolgálja a gyermekek professzionális fejlődését. Tapasztalataink szerint az összehangolt családi és bölcsődei nevelés nem csak a gyermekek fejlődésére hat pozitívan, hanem a szülői kompetenciát is erősíti.

Fontosnak tartjuk a nyílt napok szervezését, hiszen a szülők ilyenkor még nagyobb betekintést nyerhetnek a csoport életébe és egyúttal a mi munkánkba is. A családok által megtapasztalt pozitív élmények segítik a kapcsolat további elmélyítését.

Bár napjainkban a gyermekvállalás ideje kitolódik, tapasztalataink alapján a szülők mégis bizonytalanok szülői szerepükben. A szülők és kisgyermeknevelők közti korkülönbség általában nem nagy, de mégis szívesen fogadják a sokéves tapasztalattal rendelkező szakemberek gyakorlati tanácsait.

A napi találkozások, beszélgetések során folyamatosan megtapasztalják részünkről az egyénre szabott őszinte érdeklődést, megértést, illetve a segítségadást.

Valljuk, rajtunk áll, hogy a szülő a bölcsődében egy elfogadó, családi környezetet lásson, szeretetteljes gondozást és nevelést tapasztaljon részünkről.

A mindennapok igazolják, hogy ezt látva oldódik a szülő esetleges fenntartása és a kialakuló bizalomra építve kölcsönössé válik az együttműködés.

Az őszinte, nyílt kommunikációra építő család – bölcsőde kapcsolat megkönnyíti a gyermek számára az anyától való részleges elszakadást, segíti a bölcsődei környezetbe, a csoport életébe való beilleszkedést és lehetővé teszi a bölcsődei és az otthoni napirend összehangolását. A bölcsődei nevelés – gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Szakmai munkánk csak a szülőkkel való napi együttműködés során lehet eredményes, nélkülözhetetlen a bizalmon alapuló partneri viszony a család és a kisgyermeknevelő között, amelyben mindig a gyermek érdekei az elsődlegesek.

Az egészséges életmódra nevelés

Napi munkánk során következetesen figyelünk az egészségvédelemre, a harmonikus fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtésére, megőrzésére.

Az egészséges életmód megalapozása érdekében, valamennyi dolgozó ügyel a bölcsődénk tisztaságára, az esztétikus környezet kialakítására és fenntartására. Tudatosan törekszünk a higiénias szabályok kialakítására, a kisgyermeknevelők modellnyújtó, méltán követhető magatartására.

A jól kialakított napirendünk figyelembe vette a gyermekek fiziológiás szükségletének ritmusát, a felmenőrendszer, a saját gyermekrendszer és az állandó gondozási rend, fokozza biztonságérzetüket és nyugalmukat.

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás, amelynek prioritását hangsúlyozzuk nevelő – gondozó munkánkban. A bölcsőde az első olyan intézmény, ahol a családok napi kapcsolatba kerülnek képzett szakemberekkel, akiktől a helyes életmód kialakításához kaphatnak számtalan ötletet és tanácsot.

A bölcsőde helyes irányba befolyásolhatja a szülők szemléletét, hozzáállását, ha jó példát és szakszerű munkát nyújt. A jó minta a folyamatos együttműködés révén közös értéké válhat, gyermekeink korszerű táplálása, az egészséges fejlődéshez szükséges étrend biztosítása, ízlésük és étkezési kultúrájuk alakítása.

A beszoktatás időszakában nagy hangsúlyt helyezünk mind a gyermekek, mind pedig a szülők számára az ételek kínálására, az új ízek megismertetésére. Igyekszünk minél hamarabb megismerni a család, a gyermek étkezési szokásait.

A kisgyermeknevelők nyugodt, kellemes légkört teremtenek az étkezésekhez, az asztalokat esztétikusan terítik meg, az ételeket gusztusosan kínálják, a gyermekeket személyre szólóan hívják étkezni. A tálalás során figyelembe veszik az egyéni igények kielégítését, az egyéni ízlést és az ételek mennyiségére vonatkozó kívánságokat is. Az apró jelzéseikre figyelnek, így

próbálják támogatni a gyermekek kompetenciáját, így a saját tempójukban, és a számukra elegendő mennyiséget fogyasztják.

Valamennyi étkezés alkalmával fontos a gyermekek előtt történő kóstolás, melynek során igyekszünk minél hitelesebb és minél gazdagabb ismeretnyújtásra, az ételek ízéről, állagáról, hőmérsékletéről, próbálva érdeklődésüket felkelteni, és az ételeket megkedveltetni.

A helyes táplálkozás mellett, fontosnak tartjuk a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, spontán érésének támogatását, az életkoruknak megfelelő tevékenységi formák gyakorlásával. Ennek egyike a mozgás, amely a gyermek egyik legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Képet ad a gyermek általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés üteméről. A mozgásöröm és az értelmi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll. A szabad levegőn való mozgás a gyermek egészséges fejlődését még kedvezőbben befolyásolja. Az időjárásnak megfelelően minden lehetőséget kihasználunk a szabad levegőn való tartózkodásra, a természet felfedezésére, megismerésére. Kihhasználva bölcsődénk tágas udvarának jó környezeti adottságait, a jó levegő, a napfény kedvező élettani hatásait.

Az udvaron több lehetőség van a mozgásra, a játékra. A gyermekek megfigyelhetik a természeti jelenségeket, napsütést, szelet, esőt, havazást stb. Életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek növényekről, bogarokról, madarokról, évszakok változásáról.

Céljaink megvalósításához kapcsolódó rendszeres programjaink évszakonként

Ősz

- A bölcsődénkbe érkező új kisgyermek fogadása
- Őszi dekoráció készítése a gyermekcsoporttal közösen.
- Tavasszal ültetett paradicsom szüretelése és közös elfogyasztása csoportokként.
- Ősz köszöntő (must készítés, dió – mogyoró törés, kukorica morzsolása, sütőtök sütés – sötötök ital készítés, tökfáras, őszi termésekből kézművesalkotások készítése, táncház)

Tél

- Madáretetők feltöltése és elhelyezése csoportokként.
- Téli dekoráció készítése a gyermekcsoporttal közösen.
- Játék bemutató (ajándék ötletek a megfelelő játék kiválasztásához, egyéni segítségnyújtás a szülők részére)
- Mikulásvárás
- Adventi készülődés (ünnepi díszek készítése, - mézeskalács receptek cseréje, - mézeskalács díszítés, - karácsonyi italkészítés).
- Készülődés a tél elűzésére, - dekoráció, - farsangi sapkák, kalapok készítése a gyermekcsoporttal közösen.
- Farsangi multság (a hideg elűzése – a tavaszi napsütés hívogatása).

Tavaszi

- Tavaszi dekoráció készítése a gyermekcsoporttal közösen.
- Különböző magvak (fűmag, búza), korai virágok ültetése a gyermekcsoporttal közösen, gondozása, és a fejlődésének a figyelemmel kísérése.
- Húsvétra hangolódás (tojásfa díszítés, húsvéti tojáskeresés).
- Anyák napjára hangolódás, ajándékkészítés közösen a gyermekcsoporttal.
- Bölcsődekóstolgotó (várjuk a bölcsődénkbe ősztől érkező családokat).

- Anyák napja: (ajándék készítése közösen az anyukákkal és a gyermekekkel a nagyinak, közben az előzőnapokban készített meglepetések átadása az édesanyáknak).
- Komposztláda folyamatos használata.
- Konyhakert és virágkert, magas ágyás készítése (virágok, paradicsom és paprika palánták ültetése csoportokként), folyamatos gondozása, esetleg szülők bevonásával.

Nyár

- Nyári dekoráció készítése közösen a gyermekcsoporttal.
- Udvari élet (homokozás, pancsolás, mezítláb a fűben, homokban)
- Gyermeknap kirándulás

A célok megvalósításának mérése, ellenőrzése

Folyamatosan nyomon követjük a szakmai céljaink megvalósításának lépéseit, ennek egyik eszköze a tematikus vezetői megfigyelés, mely a szakmai munka, a technikai dolgozók munkája, illetve a kerti munkás tevékenységére irányul.

Nagyon fontos visszajelzés a bölcsődébe járó gyermekek hangulata, aktivitása, fejlődésük üteme. Ezek közvetlenül a csoportok életének megfigyelésével, valamint az egyéni fejlődésről vezetett dokumentáció áttekintésével vizsgálható.

Figyelmet fordítunk a szülők véleményének megismerésére is, egyéni beszélgetések során.

Jelzés értékkel bír számunkra a bölcsődénk iránti igény, a programok látogatottsága, a vendégkönyv, üzenő füzet bejegyzéseinek gyakorisága, tartalma.

Az így nyert tapasztalatokat elemezzük, értékeljük és beépítjük a napi nevelő – gondozó munkánkba.

Az intézmény kapcsolatrendszer

Céljaink sikeres megvalósítása érdekében jól működő partneri kapcsolatok kialakítására törekszünk, a családokkal kapcsolatba kerülő társintézményekkel és szakembereikkel, a velük való együttműködés segíti a nevelő - gondozó munkánkat, illetve pozitív hatással van a családi kapcsolatok kiépítésére. Rendszeres, jó kapcsolatot tartunk az Intézmény szakmai munkát segítő szakembereivel, akiktől szakmai munkánk még színvonalasabb eléréséhez bármikor segítséget kérhetünk. Az Intézmény munkatársaival együttműködve segítjük bölcsődénk zökkenőmentes működését. Rendszeres és folyamatos a kapcsolat a területi védőnővel, gyermekorvossal az egészségvédelem, a prevenció, az egészségnevelés megvalósítása érdekében.

Eseti az együttműködésünk a jelzőrendszer tagjaival és a szakhatóságokkal:

- Házi gyermekorvosi szolgálat
- Napfény Segítő Központ
- Sümegi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya
- Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Sümegi Tagintézménye
- VEMKH Balatonfüredi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete Tapolcai Kirendeltség

Sümege, 2021. 08. 31..

Papp Lászlóné
Papp Lászlóné

intézményvezető

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **nevelőtestület 2008. július 28-án** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **Közalkalmazotti Tanács 2008. július 28-án** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **Szülői Szervezet 2008. július 28-án** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **nevelőtestület 2012. január 25-én** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **Közalkalmazotti Tanács 2012. január 25-én** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **Szülői Szervezet 2012. január 25-én** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját **Sümegegy Város Önkormányzat Képviselő-testülete 266/2008. VI. 17. sz. határozatával** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **nevelőtestület 2012. október 1-jén** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **Szülői Szervezet 2012. október 1-jén** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját **Sümegegy Város Önkormányzat Képviselő-testülete sz. határozatával** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának **gondozási-nevelési programját a nevelőtestület 2016. március 23-án** elfogadta.

A Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját a **Szülői Szervezet 2016. március 23-án** elfogadta.

Kompanik Zsófia Óvoda bölcsődei csoportjának gondozási-nevelési programját **Sümegegy Város Önkormányzat Képviselő-testülete... sz. határozatával** elfogadta.

Mellékletek

- Házi rend
- Megállapodás minta

A Kompanik Zsófia Óvoda és Bölcsőde Szakmai programját a kisgyermeknevelők elfogadták.

1. *Viktor Miklós*

2. *Boróka Bettina*

3. *Tomua Alexandra*

4. *Tóth Veronika*

Sümege, 2021. 09. 01

intézményvezető

ELFOGADÓ NYILATKOZAT

A Kompanik Zsófia Óvoda és Bölcsőde módosított bölcsődei szakmai programját a szülői szervezet 2021. szeptember 1-jén véleményezte.

Sütemeg, 2021. szeptember 01.

Szappan Krisztina

Szülői Szervezet elnöke